

قرنطینه دامپزشکی

مؤلفان:

سید علی نژاد

امیر رضا امیرآبادی

رضا شریاری

www.Ketab.ir

شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۵۷۰-۵-۱
شماره کتابشناسی ملی	۴۳۵۵۱۸۸
عنوان و نام پدیدآور	قرنطینه دامپزشکی/سپیل علی نژاد. امیدرضا امرآبادی. رضا شهریاری.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۷۰ص، مصور(رنگی).جدول.نمودار.
فروست	مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی؛ ۱۷۱. گروه دامپزشکی؛ ۲۷.
یادداشت	والزهنامه.
موضوع	قرنطینه دامپزشکی
موضوع	Quarantine, Veterinary
رده بندی دیویی	۶۱۶/۹۵۹
رده بندی کنگره	SF۷۴۰/ع۸ق۴ ۱۳۹۵
سرده	علی نژاد، سپیل، ۱۳۴۷ -
نسخه اول	امیرآبادی، امیدرضا، ۱۳۴۸ -
شنا افزوده	شهریاری، رضا، ۱۳۴۹ -
شناسه: روده	مؤسسه آموزش عالی علمی - کاربردی جهاد کشاورزی
وضعیت فهرس نویسی	فیبا

عنوان: قرنطینه دامپزشکی

مؤلفان: سپیل علی نژاد، امیدرضا امرآبادی، رضا شهریاری

ناشر: انتشارات مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی

ویراستار علمی: نادر افشار مازندرانی

ویراستار ادبی: فنی: عبدالرضا حسینی

صفحه آرای: سعیده بابایی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات اسرار علم

نوبت چاپ: اول

تاریخ نشر: ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۴۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۷۰-۵-۱

تمام حقوق اثر برای انتشارات مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی محفوظ است.

تهران: صندوق پستی ۱۷۵۷-۱۳۱۴۵ تلفن ۶۶۴۳۰۴۳۷

پایگاه اطلاع رسانی: www.itvhe.ac.ir

پست الکترونیک: Pub@itvhe.ac.ir

فهرست مطالب

فصل اول: شکل‌گیری قرنطینه در طول تاریخ و سازمان‌های مرتبط	۱
۱ تعریف قرنطینه	۲
۲ تاریخچه قرنطینه	۳
۳ تاریخچه قرنطینه در ایران	۷
۴ تاریخچه مصوبات قانونی مرتبط به امپزشکی و قرنطینه دامی	۹
۵ سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با بهداشت	۱۰
۶ دفتر قرنطینه و امنیت زیستی سازمان دامپزشکی کشور	۱۲
۷ انواع قرنطینه	۱۵
۱-۷ قرنطینه انسانی	۱۵
۲-۷ قرنطینه دامی	۱۶
۱-۲-۷ شرایط و قوانین مرتبط با پست‌های مرز و ایستگاه‌های قرنطینه‌ای	۱۶
۲-۲-۷ وظایف عمومی قرنطینه دامی	۲۰
۳-۷ قرنطینه گیاهی	۲۲
۴-۷ قرنطینه عمومی	۲۳
۸ پرسش‌های فصل اول	۲۴
فصل دوم: نمونه‌گیری از مواد اولیه، دام و فراورده‌های خام دامی	۲۵
۱ نمونه‌برداری	۲۶
۲ تعاریف	۲۶
۱-۲ دام زنده	۲۶
۲-۲ فراورده‌های خام دامی	۲۶
۳-۲ آلاش	۲۷
۴-۲ محموله	۲۷
۵-۲ بهر	۲۷

۲۷	۶-۲ نمونه اولیه
۲۷	۷-۲ نمونه کلی
۲۷	۸-۲ نمونه تقلیلی
۲۸	۹-۲ نمونه همسان
۲۸	۱۰-۲ نمونه رسمی
۲۸	۱۱-۲ نمونه مرجع
۲۸	۱۲-۲ نمونه استاندارد
۲۸	۱۳-۲ خوراک کامل
۲۸	۱۴-۲ سسانتره
۲۹	۳ اصول زیربرداری مواد خام اولیه و خوراک آماده دام
۳۰	۱-۳ وسایل نمونه برداری
۳۰	۲-۳ رعایت نکات بهداشتی
۳۰	۳-۳ ظروف نمونه
۳۱	۴-۳ روش نمونه گیری
۳۱	۵-۳ مقدار نمونه
۳۲	۶-۳ وضعیت ظاهری / ارگانولپتیکی
۳۲	۷-۳ معیارهای شیمیایی
۳۳	۸-۳ مقدار بهر
۳۳	۴ نمونه برداری از غلات، دانه ها، حبوبات و پلت ها
۳۳	۱-۴ مواد فله ای
۳۴	۲-۴ مواد بسته بندی شده
۳۵	۳-۴ مقدار وزنی نمونه
۳۵	۴-۴ روش نمونه برداری
۳۵	۱-۴-۴ روش معمول
۳۵	۲-۴-۴ نمونه برداری از مواد فله ای
۳۶	۳-۴-۴ نمونه برداری از کیسه ها
۳۷	۴-۴-۴ آماده سازی نمونه های آزمایشگاهی
۳۷	۵-۴-۴ نمونه برداری از مواد آردی و پودری
۳۸	۱-۵-۴-۴ مقدار بهر مواد آردی و پودری
۳۹	۶-۴-۴ نمونه برداری از علوفه و مواد خشبی

۳۹	۴-۴-۱ مقدار بهر مواد علوفه‌ای و خشبی
۳۹	۴-۴-۲ تعداد نمونه‌های اولیه که باید از مواد علوفه‌ای و خشبی برداشته شوند
۴۰	۴-۴-۷ نمونه‌برداری از آجرهای لیسیدنی
۴۰	۴-۴-۷-۱ مقدار بهر آجرهای لیسیدنی
۴۰	۴-۴-۷-۲ تعداد نمونه‌های اولیه
۴۱	۴-۴-۷-۳ آماده‌سازی نمونه آزمایشگاهی
۴۱	۴-۴-۸ نمونه برداری از مایعات
۴۲	۴-۴-۸-۱ مقدار بهر مایعات
۴۲	۴-۴-۸-۲ تعداد نمونه‌های اولیه
۴۳	۴-۴-۸-۳ آماده‌سازی نمونه آزمایشگاهی
۴۴	۴-۵ بسته‌بندی، مهر و نشانه‌گذاری روی نمونه‌ها و ظروف محتوی نمونه‌ها
۴۴	۴-۵-۱ کردن مهر و موم کردن ظروف حاوی نمونه
۴۴	۴-۵-۲ نشانه‌گذاری نمونه‌ای آزمایشگاهی
۴۴	۴-۵-۳ ارسال نمونه‌ها
۴۵	۴-۵-۴ نگهداری نمونه‌ها
۴۵	۴-۵-۵ گزارش نمونه‌برداری
۴۵	۴-۶ اصول نمونه‌برداری فراورده‌های خام دام در مبادی ورودی
۴۶	۴-۶-۱ روش نمونه‌برداری از بهر
۴۶	۴-۶-۲ روش آزمایش
۴۶	۴-۶-۳ معیارهای میکروبی
۴۷	۴-۶-۴ اصول نمونه‌برداری از دام زنده در مبادی ورودی
۴۸	۵ ارزیابی فصل دوم
۴۹	فصل سوم: اصول تجزیه و تحلیل خطر و بیوتورریسم
۵۰	۱ اصول تجزیه و تحلیل خطر
۵۱	۱-۱ خطر
۵۱	۲-۱ احتمال خطر
۵۲	۳-۱ شدت خطر
۵۲	۴-۱ تجزیه و تحلیل خطر
۵۲	۱-۴-۱ شناسایی خطر
۵۳	۲-۴-۱ ارزیابی خطر
۵۴	۳-۴-۱ مدیریت خطر

۵۴	۱-۴-۴ اطلاع رسانی خطر
۵۴	۲ اصول ارزیابی خطر
۵۵	۱-۲ مراحل ارزیابی خطر
۵۵	۱-۲-۱ ارزیابی واردات
۵۵	الف) عوامل بیولوژیک
۵۶	ب) عوامل کشوری
۵۶	ج) عوامل کالا
۵۷	۲-۱-۲ ارزیابی وضعیت در معرض قرار گرفتن
۵۸	الف) عوامل بیولوژیک
۵۸	د) فاکتورهای رشد
۵۹	۳-۱-۱ ارزیابی نتیجه
۶۰	۱-۱-۱ چگونگی نمونه‌گیری از ارزیابی نتیجه
۶۱	۴-۱-۲ تعیین خطر
۶۱	۳ خلاصه
۶۲	۴ بیوتروریسم
۶۲	۱-۴ مقدمه
۶۴	۲-۴ تعاریف
۶۴	۱-۲-۴ بیوتروریسم چیست؟
۶۵	۲-۲-۴ حمله بیوتروریستی چیست؟
۶۵	۳-۲-۴ بیوتروریست‌ها چه کسانی هستند؟
۶۵	۳-۴ جنگ‌های میکروبی (بیولوژیک)
۶۵	۱-۳-۴ تاریخچه
۶۶	۲-۳-۴ دوران اولیه
۶۸	۳-۳-۴ دوران نوین
۶۸	۴-۳-۴ دوران کنونی
۷۰	۴-۴ ویژگی‌های عوامل میکروبی
۷۲	۱-۴-۴ پیچیدگی‌های برخورد با عوامل میکروبی
۷۲	۲-۴-۴ راه‌های انتشار عوامل بیولوژیک در یک حمله تروریستی
۷۳	۳-۴-۴ نشانه‌های یک تهاجم بیولوژیک
۷۳	۵-۴ بیوتروریسم با اهداف اقتصادی
۷۴	۶-۴ انواع عوامل بیوتروریسم

۷۴	۴-۶-۱ دسته A
۷۴	۴-۶-۲ دسته B
۷۴	۴-۶-۳ دسته C
۷۵	۴-۷ پیشگیری از بیوتروریسم
۷۵	۴-۸ بیماری‌های مهم در آگروتریسم
۷۶	۵ ارزیابی فصل سوم
۷۷	فصل چهارم: صادرات، واردات و ترانزیت
۷۸	۱ مقررات مربوط به صادرات، واردات و ترانزیت
۷۹	۱-۱ مقررات مربوط به صادرات و واردات دام زنده
۸۰	۱-۱-۱ صادرات
۸۳	۱-۱-۲ واکسن
۸۳	۱-۱-۳ شرایط صادرات برای انواع واردات دام زنده
۸۴	۱-۱-۲-۱-۱ شرایط صادرات و مقررات مربوط در خصوص قوانین قرنطینه‌ای باغ وحش
۸۷	۱-۱-۲-۱-۲ ضوابط صادرات و مقررات واردات دام زنده به ایران
۸۷	۱-۱-۲-۱-۳ ضوابط و مقررات مربوط در خصوص واردات محموله
۸۸	۱-۱-۲-۱-۴ شرایط صادرات و واردات قرنطینه‌ای جهت واردات گاو زنده
۸۹	بخش اول: شرایط و اقدامات انجام گرفته در کشور مبدأ کننده
۹۰	بخش دوم: اقدامات قرنطینه‌ای در داخل کشور
۹۰	الف) عملیات بهداشتی و ضدعفونی
۹۱	ب) عملیات قرنطینه‌ای و واکسیناسیون
۹۲	۱-۱-۲-۱-۳-۱-۱ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای جهت واردات و صادرات
۹۳	۱-۱-۲-۱-۳-۱-۲ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای جهت واردات تک‌حیوان
۹۶	۱-۱-۲-۱-۳-۱-۳ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای جهت واردات زنبور عسل
۹۷	۱-۱-۲-۱-۳-۱-۴ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای برای واردات خرگوش
۹۸	۱-۱-۲-۱-۳-۱-۵ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای جهت واردات آبزیان زنده
۹۸	الف) شرایط و وظایف افراد/شرکت‌های متقاضی
۹۹	ب) ضوابط بهداشتی - قرنطینه‌ای محموله در کشور مبدأ
۱۰۰	ج) ضوابط و مقررات مربوطه در خصوص واردات محموله به مبادی ورودی کشور
۱۰۰	د) ضوابط بهداشتی - قرنطینه‌ای حمل در داخل کشور
۱۰۱	ه) شرایط بهداشتی - قرنطینه‌ای واحد مجاز
۱۰۲	۲-۱ مقررات صادرات و واردات فراورده‌های خام دامی

- ۱-۲-۱ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای جهت واردات اسپریم گاو..... ۱۰۳
- ۲-۲-۱ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای جهت واردات جنین منجمد به کشور..... ۱۰۴
- ۳-۲-۱ شرایط و ضوابط قرنطینه‌ای جهت واردات جوجه یک روزه و تخم مرغ نطفه‌دار..... ۱۰۵
- ۴-۲-۱ مقررات و ضوابط بهداشتی قرنطینه‌ای ورود پشم و کرک..... ۱۰۷
- ۵-۲-۱ مقررات و ضوابط بهداشتی قرنطینه‌ای ورود گوشت..... ۱۰۷
- ۳-۱ ترانزیت و قوانین مربوطه..... ۱۰۹
- ۲ ارزیابی فصل چهارم..... ۱۱۲
- فصل پنجم: حمل و نقل دام و فراورده‌های خام دامی در داخل کشور..... ۱۱۳**
- ۱ شرایط حمل و نقل دام و فراورده‌های خام دامی در داخل کشور..... ۱۱۴
- ۱-۱ شرایط حمل و نقل گاو و گوساله..... ۱۱۴
- ۲-۱ شرایط حمل و نقل گوسفند و بز..... ۱۱۵
- ۳-۱ شرایط حمل و نقل گاو سمی‌ها..... ۱۱۶
- ۴-۱ شرایط حمل و نقل گاو شیر..... ۱۱۶
- ۵-۱ شرایط حمل و نقل نیورسل..... ۱۱۶
- ۶-۱ شرایط حمل و نقل طیور..... ۱۱۷
- ۷-۱ حمل و نقل شترمرغ و جوجه شترمرغ..... ۱۱۸
- ۸-۱ شرایط حمل به کشتارگاه..... ۱۱۸
- ۲ شرایط حمل و نقل فراورده‌های خام دامی..... ۱۱۹
- ۱-۲ شرایط حمل و نقل فراورده‌های خام دامی خوراکی..... ۱۱۹
- ۱-۱-۲ شرایط حمل و نقل طیور کشتار شده..... ۱۱۹
- ۲-۱-۲ شرایط حمل و نقل گوشت قرمز..... ۱۲۰
- ۳-۱-۲ شرایط حمل و نقل ماهی تازه..... ۱۲۰
- ۴-۱-۲ شرایط حمل و نقل ماهی منجمد..... ۱۲۰
- ۵-۱-۲ شرایط حمل و نقل شیر..... ۱۲۱
- ۶-۱-۲ شرایط حمل و نقل عسل..... ۱۲۱
- ۷-۱-۲ شرایط حمل و نقل تخم مرغ..... ۱۲۱
- ۸-۱-۲ شرایط حمل و نقل تخم مرغ نطفه‌دار..... ۱۲۲
- ۹-۱-۲ شرایط حمل و نقل آرایش خوراکی..... ۱۲۲
- ۲-۲ شرایط حمل و نقل فراورده‌های خام دامی غیر خوراکی..... ۱۲۲
- ۱-۲-۲ شرایط حمل و نقل پوست خام..... ۱۲۲
- ۲-۲-۲ شرایط حمل و نقل پوست عمل آوری شده (سالامبور - وتبلو - کراست و...)..... ۱۲۳

۱۲۳	۳-۲-۲ شرایط حمل و نقل روده.....
۱۲۴	۴-۲-۲ شرایط حمل و نقل پشم و موی بز.....
۱۲۴	۳-۲ شرایط حمل و نقل ضایعات دام.....
۱۲۵	۱-۳-۲ شرایط حمل و نقل کود حیوانی.....
۱۲۶	۴-۲ شرایط حمل و نقل اسپرم متجمد گاوی.....
۱۲۶	۳ دستورالعمل نحوه برخورد با محموله‌های فاقد گواهی بهداشتی دامپزشکی.....
۱۲۷	۴ کنترل بهداشتی تردد.....
۱۲۷	۵ ضوابط و ویژگی‌های فنی و بهداشتی خودرو ویژه حمل دام.....
۱۲۷	۱-۵ اتاق مخصوص حمل دام.....
۱۲۹	۲-۵ تجهیزات جانبی.....
۱۳۰	۳-۵ ضوابط و ویژگی‌های فنی بهداشتی خودروی ویژه حمل طیور.....
۱۳۰	۱-۳-۵ اتاق مخصوص حمل طیور.....
۱۳۱	۲-۳-۵ قفس‌های ویژه حمل طیور کشتاری.....
۱۳۲	۴-۵ ضوابط و ویژگی‌های فنی بهداشتی خودروهای ویژه حمل ماهی زنده.....
۱۳۲	۱-۴-۵ شرایط تانکر حمل و نقل ماهی زنده.....
۱۳۲	۶ دستورالعمل شستشو و ضدعفونی خودروهای حمل مواد اول و خوراک آماده دام- طیور و آبزیان.....
۱۳۳	۷ ضوابط فنی بهداشتی حمل و نقل فراورده‌های دام.....
۱۳۴	۱-۷ مقررات بارگیری، حمل و تخلیه.....
۱۳۵	۲-۷ ضوابط فنی بهداشتی خودرو.....
۱۳۵	۱-۲-۷ مشخصات کانکس (یخچال / سردخانه).....
۱۳۵	۲-۲-۷ تجهیزات جانبی.....
۱۳۷	۸ ارزیابی فصل پنجم.....
۱۳۹	فصل ششم: طرح مسأله، اقدامات لازم در هنگام بروز سه بیماری.....
۱۴۰	۱ تعاریف و اصطلاحات.....
۱۴۰	۱-۱ مراقبت.....
۱۴۰	۱-۱-۱ مراقبت فعال.....
۱۴۱	۲-۱-۱ مراقبت غیر فعال.....
۱۴۱	۲-۱ نظارت.....
۱۴۱	۳-۱ امنیت زیستی.....
۱۴۱	۴-۱ واحد اپیدمیولوژیک.....
۱۴۲	۵-۱ منطقه بندی.....

۱۴۲	بیماری تب برفکی
۱۴۴	۱-۲ اقدامات بهداشتی در زمان شیوع تب برفکی
۱۴۵	۲-۲ اقدامات قرنطینه‌ای و امنیت زیستی
۱۴۵	۱-۲-۲ اقدامات در محدوده واحد دامداری آلوده
۱۴۵	۲-۲-۲ اقدامات در واحد دامداری آلوده
۱۴۶	۳-۲-۲ اقدامات کنترلی اداره دامپزشکی شهرستان
۱۴۶	۳-۲ برنامه واکسیناسیون
۱۴۶	الف) قبل از شیوع بیماری
۱۴۷	ب) بعد از شیوع بیماری
۱۴۸	۲-۲ ضایعاتی‌کننده‌های مورد استفاده در بیماری تب برفکی
۱۴۹	۱-۲ دفن بهداشتی لاشه
۱۴۹	۶-۲ اقدامات بهداشتی در زمان شیوع بیماری تب برفکی در یک کشور پاک
۱۴۹	۱-۶-۲ منطقه تحت مراقبت
۱۴۹	۲-۶-۲ منطقه تحت مراقبت
۱۵۰	۳-۶-۲ منطقه محافظتی
۱۵۰	۴-۶-۲ اقدامات الزامی در هنگام شیوع بیماری تب برفکی
۱۵۰	۱-۴-۶-۲ منطقه آلوده
۱۵۱	۲-۴-۶-۲ منطقه تحت مراقبت
۱۵۳	۳-۴-۶-۲ منطقه محافظتی
۱۵۴	۵-۶-۲ سیستم مراقبت در هنگام شیوع بیماری تب برفکی
۱۵۴	۱-۵-۶-۲ در منطقه آلوده
۱۵۴	۲-۵-۶-۲ در منطقه تحت مراقبت
۱۵۴	۳-۵-۶-۲ در منطقه محافظتی
۱۵۴	۴-۵-۶-۲ در منطقه عاری از تب برفکی
۱۵۵	۳ آنفلوآنزای پرندگان
۱۵۶	۱-۳ اقدامات اجرایی و قرنطینه‌ای در هنگام مشاهده یک کانون بیماری
۱۵۷	۲-۳ مقررات و محدودیت‌های مشترک در منطقه آلوده و تحت مراقبت
۱۵۷	۱-۲-۳ مقررات منطقه آلوده
۱۵۹	۲-۲-۳ مقررات منطقه تحت مراقبت
۱۶۰	۳-۲-۳ سایر مقررات در منطقه آلوده و در منطقه تحت مراقبت
۱۶۰	۳-۳ روش‌های معدوم‌سازی طیور

۱۶۱	۳-۴ امحا کردن لاشه‌های پرندگان.....
۱۶۲	۴ استرپتوکوکوزیس.....
۱۶۲	الف) پیشگیری.....
۱۶۳	ب) درمان.....
۱۶۵	۵ نمونه تابلوهای اخطار قرنطینه.....
۱۶۶	۶ ارزیابی فصل ششم.....
۱۶۷	ضمیمه ۱: فهرست بیماری‌های A و B و اخطار شونده از نظر OIE (قبل از سال ۲۰۰۴ و بعد از آن)....
۱۶۹	منابع.....

www.ketab.ir

مقدمه

انسان از گذشته توانایی قرنطینه را به عنوان تنها مکانیسم دفاعی علیه بیماری‌های واگیر تجربه کرده است. در اواسط قرن چهاردهم میلادی، بیماری طاعون در اروپا شیوع یافت و خسارات جانی فراوانی برجای گذاشت. شمار تلفات این رویداد ناگوار، به بیست پنج میلیون تن رسید. سبب انتشار این بیماری گروهی از قوم تاتار بودند که به سال ۱۳۴۶ میلادی، بیماری را به جنوب روسیه انتقال دادند. از آن هنگام نیز در اروپا، بیماری شایع شد و تا سال ۱۳۷۴ میلادی ادامه یافت.

پس از آنکه این فاجعه، سال‌ها اروپا را زمین‌گیر کرد، دست‌اندرکاران به فکر قرنطینه افتادند و قوانینی در این باره وضع و جایگاه‌های دو از شهر ایجاد کردند تا مهاجرانی که مشکوک به بیماری هستند، چهل روز زیر نظر باشند. در چه قرن‌ها به در ابتدا به منظور کنترل بیماری‌های واگیر در جوامع انسانی طرح‌ریزی شده بود ولی به تدریج با گسترش شناخت در زمینه‌های بیماری‌های دامی، امروزه موضوع قرنطینه دامی، عملاً پیش از نوع انسانی آن گسترش یافته است. قرنطینه شامل مجموعه عوامل و عملکردهایی است که از ورود عوامل عفونی بیماری‌زا جلوگیری و سلامت دام‌ها در منطقه یا گله‌ها از نظر حضور عوامل بیماری‌زا تضمین می‌کند. از این رو، می‌توان گفت که قرنطینه بیمه ارزان و در دسترس برای سلامت دام‌هاست. اهمیت قرنطینه در محدود کردن منطقه آلوده و جلوگیری از سرایت بیماری به مناطق دیگر است که این امر سبب می‌شود تا در وسعت کمتری با بیماری‌ها برخورد و نیروی سرمایه و هزینه کمتری مصرف شود و در عوض قدرت، شدت و سرعت بیشتری در برخورد با بیماری‌ها و کنترل و مهار آنها اعمال شود.

قرنطینه هر کشور نخستین سد دفاعی در مقابل هجوم عوامل بیماری‌زا و عفونی است. کاربرد و وظایف اصلی و کلی قرنطینه مراقبت از موارد مشکوک و مظنون و شاید آلوده در مدت و مهلت معین است که پس از انقضای دوره مقرر و رفع ابهام و اطمینان کامل از سلامت آن اجازه ورود به کشور یا به منطقه داده می‌شود.

با توجه به ذی صلاح بودن دامپزشکی دولتی هر کشور در امر صادرات، واردات و ترانزیت انواع دام زنده، طیور، آبزیان، زنبور عسل، کرم ابریشم، فراورده‌های بیولوژیک با منشأ دامی، خوراک دام و همه فراورده‌های با منشأ دامی، صدور گواهی بهداشت دامپزشکی^۱ یا کنترل آن مستلزم شناخت و آگاهی به قوانین بهداشتی بین‌المللی است؛ بنابراین، تجارت موارد فوق از یک کشور به کشور دیگر به صدور گواهی بهداشتی دامپزشکی نیاز دارد، صدور گواهی و کنترل اسناد مرتبط با آن از جمله وظایف دامپزشکی دولتی هر کشوری است.

در کشور ما نیز مرجع قانونی در مورد صدور گواهی بهداشتی در خصوص صادرات، واردات و ترانزیت انواع دام زنده، فراورده‌های بیولوژیک با منشأ دامی، خوراک دام و تمامی فراورده‌های با منشأ دامی سازمان دامپزشکی کشور می‌باشد.

شاید در میان وظایف سازمان دامپزشکی کشور مانند بررسی بیماری‌های دامی، شناسایی مناطق و منابع آلوده و راه‌های ایت و طرز انتشار بیماری‌ها، کمک به ارتقای سطح بهداشت عمومی از طریق نظارت بهداشتی، کشتارگاه‌ها، مراکز بسته‌بندی و تولید، توزیع و عرضه فراورده‌های خام دامی، یکی از مهمترین وظایف دامپزشکی، تأمین بهداشت دام کشور از طریق اقدامات قرنطینه‌ای باشد.

کشورهای عضو سازمان جهانی بهداشت نام یک پروتکل از مقررات و ضوابط قرنطینه‌ای و به استناد آخرین دستورالعمل‌ها و گزارش‌های منتشر شده از سوی دفتر گفته شده نسبت به جابه‌جایی و حمل و نقل دام و فراورده‌های دامی، کنترل مبادک و اسناد معتبر در مبادی ورودی و خروجی کشور اقدام می‌کنند.

براساس مواد قانونی سازمان دامپزشکی کشور و آیین‌نامه‌های اجرائی آن ورود و خروج دام زنده و فراورده‌های خام دامی بدون کسب مجوز بهداشتی از سازمان دامپزشکی کشور ممنوع و عبور و مرور و نقل و انتقال دام زنده و فراورده‌های دامی در داخل کشور نیز مستلزم اخذ مجوز بهداشتی است.

بنابراین در همه گمرکات، بنادر و مبادی ورودی و خروجی کشور و همچنین در گلوگاه‌های مهم پر تردد بین استان‌ها پست‌های قرنطینه دامی دایر است و برای همه فراورده‌های دامی وارد شده از طریق خشکی، دریا و هوا نظارت به عمل می‌آید. استمرار و مداومت در امر

1. Veterinary Health Certificate

2. OIE

قرنطینه، باعث تضمین سلامتی دام‌ها به سبب جلوگیری از نفوذ عوامل بیماری‌زا خواهد شد که به دنبال آن ابتلای دام‌ها به انواع بیماری‌ها کمتر و هزینه‌های درمان و پیشگیری نیز به شدت کاهش می‌یابد.

جمعیت دامی کشور همواره از طریق مرزهای شرقی و غربی در معرض خطرند و با توجه به این مسئله که بیشتر کشورهای همسایه ایران به دلیل درگیری‌های داخلی و محدودیت منابع، امکانات واکسیناسیون و قرنطینه‌ای را نداشته‌اند، توجه به امر رعایت اصول قرنطینه‌ای به خصوص در نوار مرزی همواره محسوس بوده است و اعمال ضوابط قرنطینه‌ای شدید در مبادی ورودی کشور برای موفقیت در امر کنترل بیماری ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

امروزه یکی از اهداف قرنطینه دامپزشکی مبارزه با یکی از مهم‌ترین تهدیدات زیستی است که بیوتروریسم نامیده می‌شود. هدف و حمله زیستی علیه افراد یک جامعه می‌تواند موجب مرگ، بیماری، ضعف، برتری و وحشت در جامعه و در نتیجه از هم گسیختگی اجتماعی شود. در حالی که تهدید و حمله زیستی در حوزه کشاورزی یا به عبارتی بیوتروریسم یا اگر تروریسم ابعاد بسیار گسترده‌تری از حمله زیان‌های هنگفت اقتصادی، از دست دادن فراهم‌سازی غذای جامعه، نابود کردن صنعت کشاورزی یک کشور، هدف قراردادن بهداشت عمومی جامعه، ایجاد هرج و مرج و از دست دادن اعتماد افراد جامعه نسبت به مسئولان و در نهایت از بین بردن مقاومت کشور و در نتیجه شکست کامل کشور هدف با کمترین هزینه را در بر می‌گیرد. با اجرای یک قرنطینه صحیح می‌توان این مشکلات جلوگیری کرد.